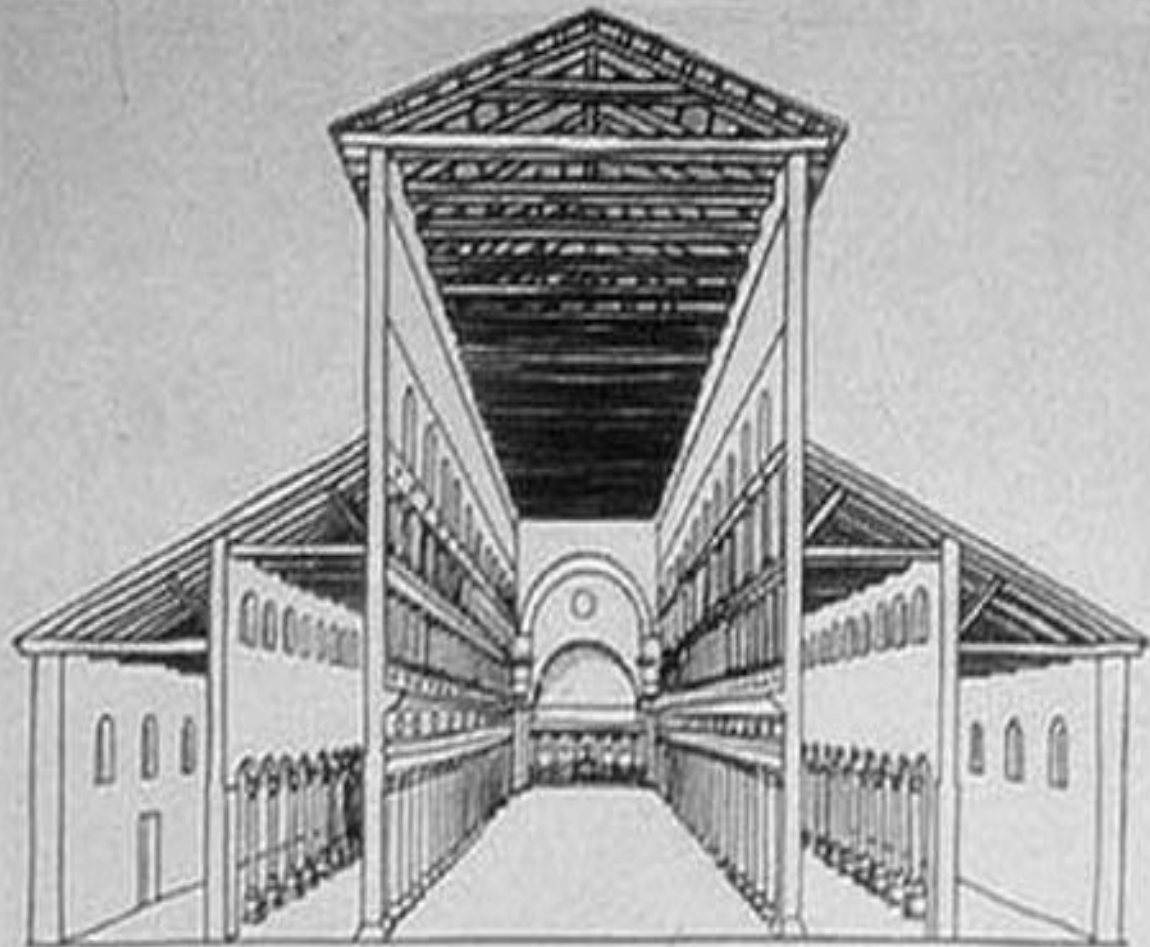

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΡΥΘΜΟΙ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΚΑΪΣΟΥΔΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΠΕ02

ΒΑΣΙΛΙΚΗ

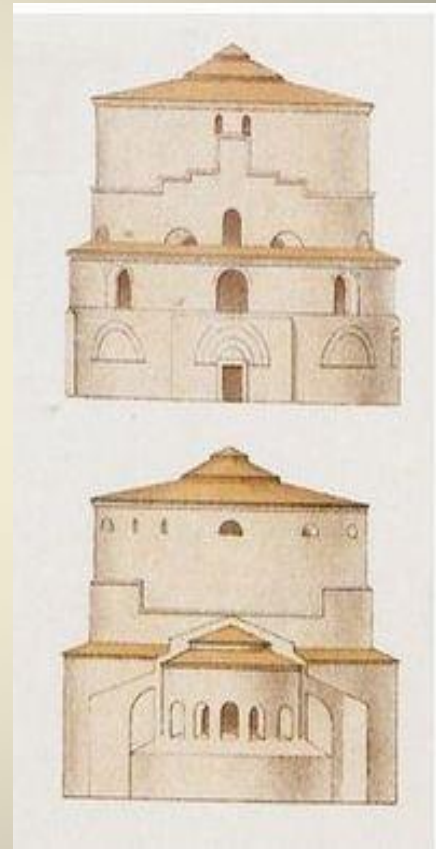
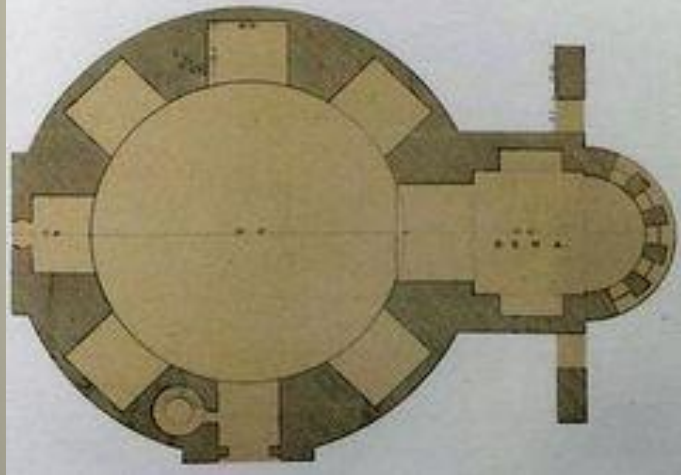
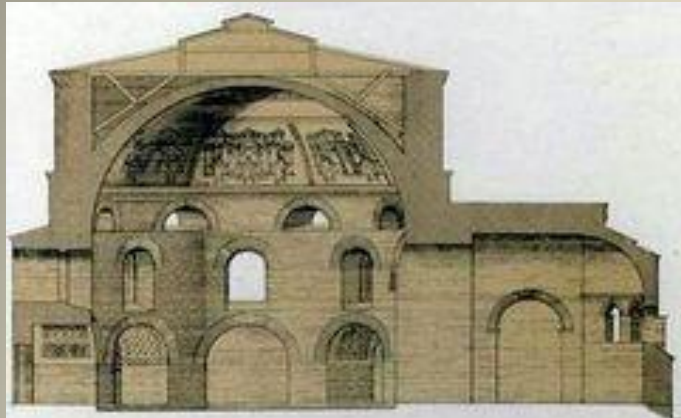
Η επιτυχία της βασιλικής έγκειται στο γεγονός της ευκολίας της διαπλατύνσεως των κλιτών της και της επιμηκύνσεως του κτιρίου για την κάλυψη των αναγκών του εκκλησιάσματος.

Συνήθως τα κλίτη ήταν τρία ή πέντε, με υπερυψωμένο το μεσαίο για δημιουργία φωταγωγού, που φώτιζε επαρκώς το κτίριο.

Ο πιστός μέσα στην βασιλική νιώθει ότι ο χώρος είναι ατέρμονος λόγω της κυριαρχίας του κατά μήκος άξονα, που απολήγει στην ημικυκλική αψίδα του ιερού. Με τη σειρά της, η αψίδα υποδέχεται τον πιστό αγαπητικά σαν μια ανοικτή αγκαλιά, κάνοντάς τον να νιώθει οικεία στο ναό. Έμειναν γνωστοί με τις ονομασίες «κατ' οικον εκκλησία», «οίκος Θεού», «οίκος Κυρίου» και «κυριακόν».

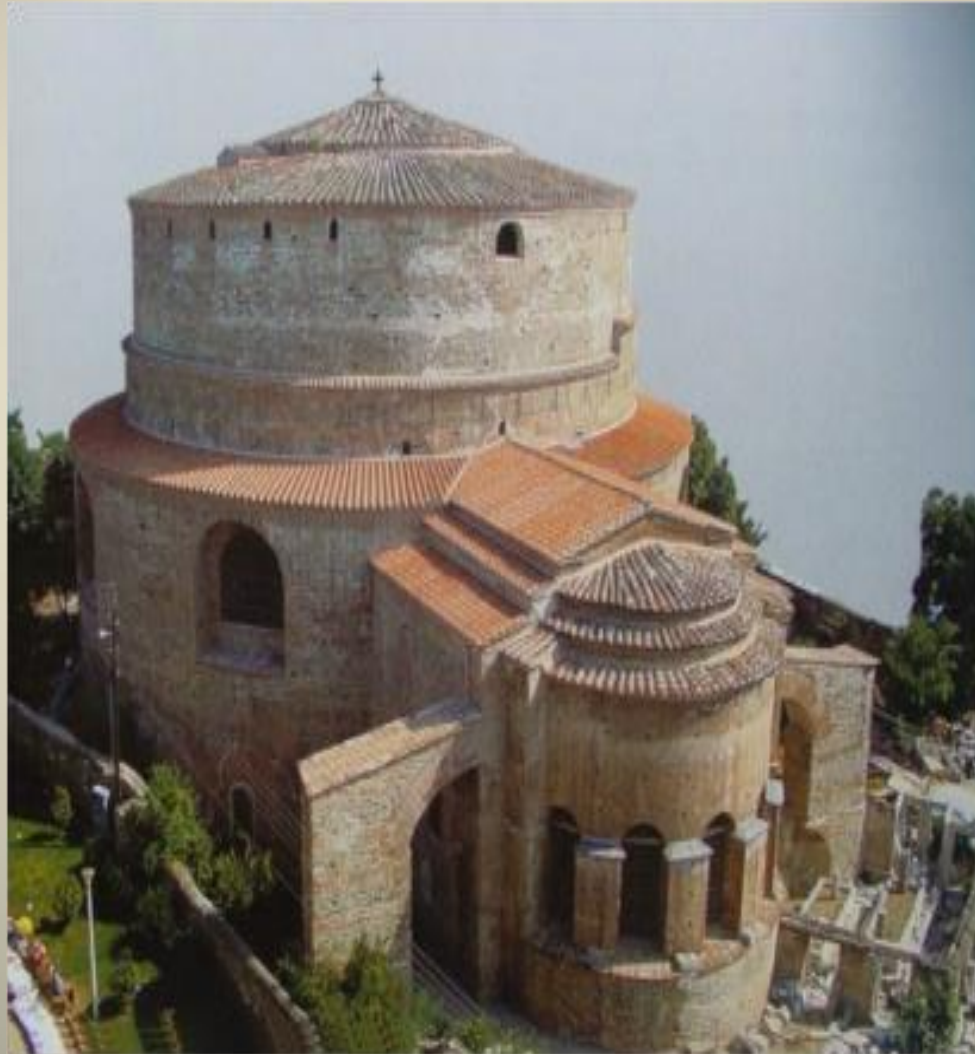
ΠΕΡΙΚΕΝΤΡΟΣ ΝΑΟΣ ΡΟΤΟΝΤΑ

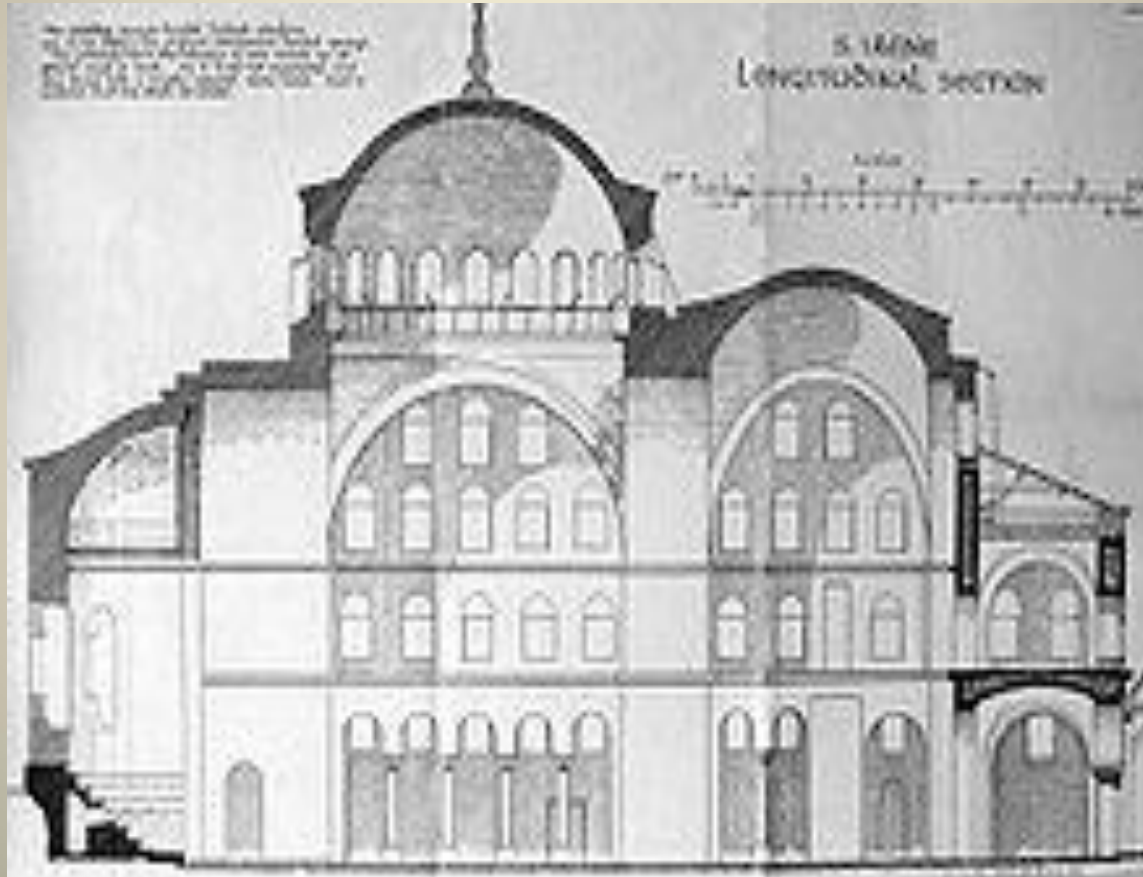
Πρόκειται για συνήθως κυκλικά ή οκταγωνικά κτίρια με ξύλινη στέγαση και τονισμένους τους κατακόρυφους άξονες τους, προκειμένου να προσδώσουν στους πιστούς μια αίσθηση συγκεντρώσεως, ηρεμίας και ψυχικής ανατάσεως. Άλλωστε η βαθμιαία ανάταση των θόλων, που στηρίζουν τον τρούλο, ανυψώνει αυτόματα το βλέμμα και το πνεύμα του θεατή προς το φως.

Το ιερό, τοποθετείται υποχρεωτικά στο κέντρο του ναού, προκειμένου όλοι οι μετέχοντες της Θείας Λατρείας να έχουν οπτική των τεκταινομένων, θυμίζοντας σκηνή θεάτρου τοποθετημένη στο κέντρο μιας κυκλικής αίθουσας.

Ροτόντα Αγίου Γεωργίου Θεσσαλονίκης

Ναός της Αγίας Ειρήνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

- Ο πρώτος ναός της Αγίας Ειρήνης κτίστηκε κατά την βασιλεία του αυτοκράτορα Κωνσταντίνου Α΄ του Μεγάλου τον τέταρτο αιώνα και είναι η πρώτη από τις εκκλησίες της Κωνσταντινούπολης..

- Υπήρξε το σκηνικό των ιδιαίτερα οδυνηρών αντιπαραθέσεων μεταξύ Αρειανών και τριαδικών στο πλαίσιο των μεταξύ τους θεολογικών αναμετρήσεων. Στον ναό της Αγίας Ειρήνης πραγματοποιήθηκε το 381 η Δεύτερη Οικουμενική Σύνοδος. Ήταν εξάλλου η έδρα του πατριαρχείου της Κωνσταντινούπολης πριν χτιστεί η εκκλησία της Αγίας Σοφίας.

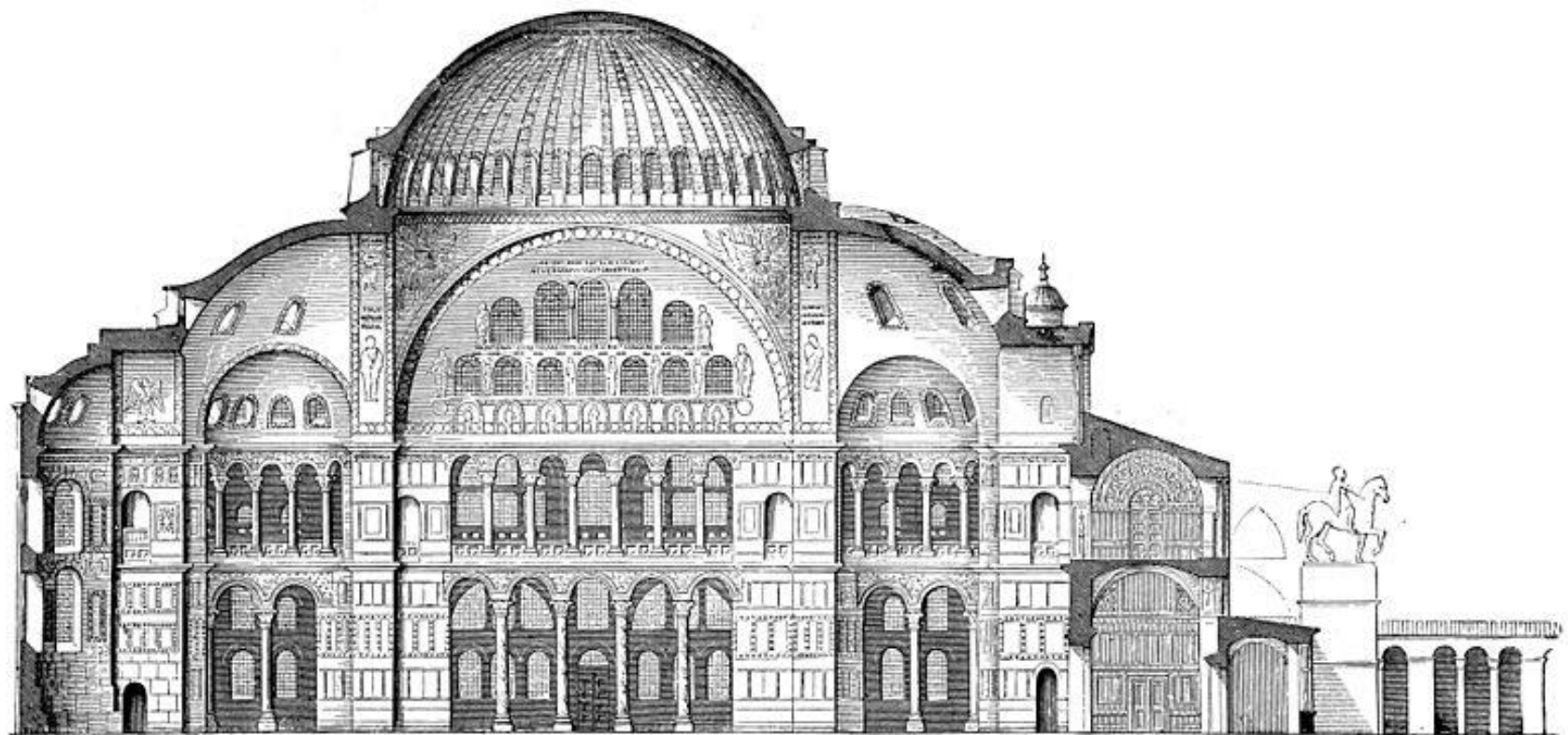
- Η εκκλησία της Αγίας Ειρήνης είναι το τέλειο παράδειγμα που αποτυπώνει την μετάβαση από την βασιλική στην κάτοψη ελληνικού σταυρού εγγεγραμμένου σε τετράγωνο. Η Αγία Ειρήνη είναι η μόνη από τις εκκλησίες βυζαντινού ρυθμού, του οποίου το αρχικό αίθριο διασώζεται ως τις μέρες μας..

Η βασιλική, που καλύπτεται με θολωτή οροφή με δύο τρούλους, καταλήγει στην ανατολική του πλευρά σε τρία μεγάλα παράθυρα με αψίδες ανοιχτά στην κόγχη του ναού. Ένας μεγάλος σταυρός δεσπόζει στην κεντρική κόγχη, εκεί όπου σύμφωνα με την βυζαντινή αρχιτεκτονική παράδοση εικονίζεται η [Πλατυτέρα](#), ενδεικτικό της εποχής της [Εικονομαχίας](#).

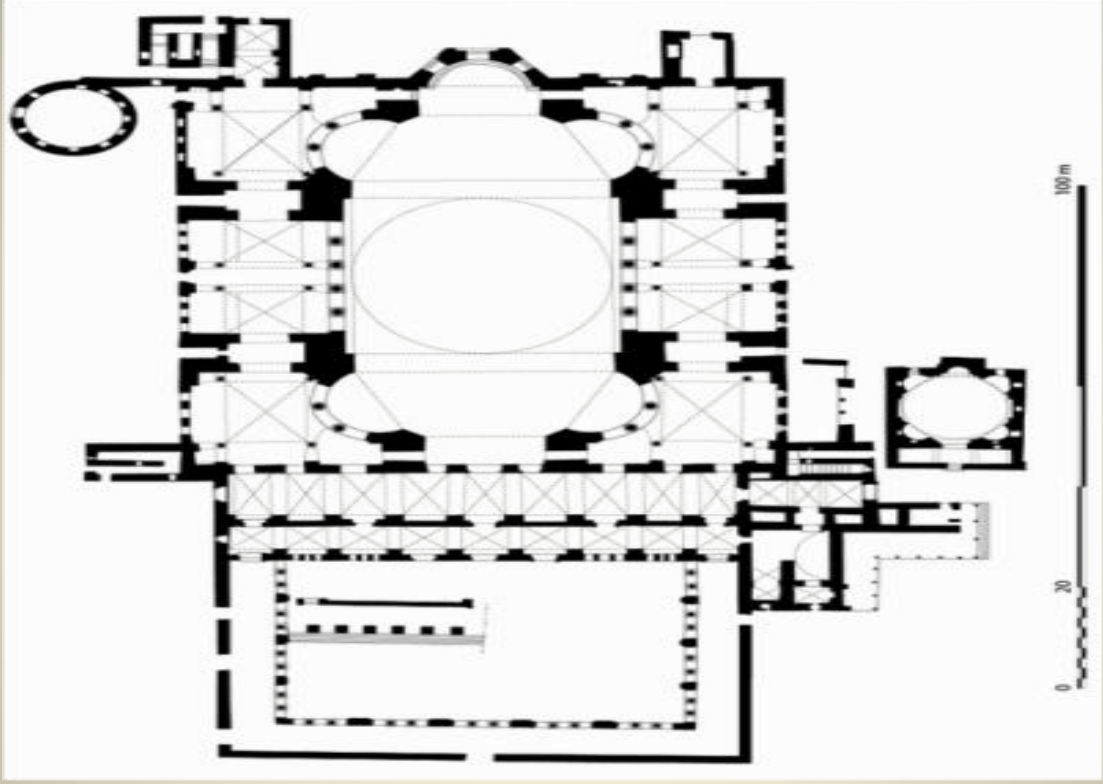
- Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453, χρησιμοποιήθηκε ως οπλοστάσιο των γενιτσάρων, και το 1846 διαμορφώθηκε σε τουρκικό μουσείο. Το 1875, λόγω έλλειψης χώρου, η συλλογή μεταφέρθηκε στο παλάτι Τοπ Καπί, αφήνοντας την εκκλησία να μετατραπεί σε Αυτοκρατορικό Μουσείο (Müze-i Hümayun) και στη συνέχεια, το 1908, σε στρατιωτικό μουσείο για μικρή χρονική περίοδο. Από το 1973 έγινε μια προσεκτική αποκατάσταση του μνημείου, το οποίο χρησιμοποιείται ως τόπος εκτέλεσης συναυλιών

**ΒΑΣΙΛΙΚΗ
ΜΕΤΑ ΤΡΟΥΛΟΥ**

Πρόκειται για έναν ιδιοφυή συνδυασμό των ρυθμών της βασιλικής και του περίκεντρο ναού.

- Σημαντική καινοτομία του ρυθμού αυτού αποτέλεσε η στήριξη του μεγάλου διαστάσεων τρούλλου του εκάστοτε ναού, σε τέσσερα σφαιρικά τρίγωνα, ικανά να αντέξουν το βάρος του.

Στεκόμενος λοιπόν ο πιστός κάτω από ένα τέτοιο υψηλό και μεγάλο σε διάμετρο τρούλο, βίωνε εσωτερικά κατά τρόπο μυστηριακό το άπειρο της Θεότητας, αλλά και το γεγονός της σημαντικότητας της υπάρξεως του, αφού αισθάνεται ότι είναι κάτω από την σκέπη του παντοκράτορος Θεού.

Το αρχιτεκτόνημα της βασιλικής μετά τρούλου της [Αγίας του Θεού Σοφίας](#) στην Κωνσταντινούπολη υπήρξε μακράν ο αριστουργηματικότερος καλλιτεχνικός βυζαντινός ναός όλων των εποχών.

Δια αυτό το λόγο αφιερώθηκε στο Πρόσωπο του Ιησού Χριστού, ο οποίος είναι «η Σοφία και ο Λόγος του Θεού» και εόρταζε κατά την Δεσποτική εορτή της Μεσοπεντηκοστής.